

Wstęp

Celem funkcjonowania administracji publicznej jest realizacja określonych przepisami prawa zadań w dużej mierze dotyczących obsługi mieszkańca, podmiot gospodarczy, organizację pozarządową czy podatnika. Coraz częściej sposób realizacji zadań jest uzależniony od możliwości wykorzystania technologii informacyjnych. Możliwości te należy traktować szeroko – począwszy od dopuszczalności ich wykorzystania, posiadanych zasobów finansowych i ludzkich, dojrzałości organizacji.

Administracja publiczna realizuje szeroki zakres zadań. Z jednej strony są to zadania dotyczące obsługi obywateli (zadania realizowane głównie przez samorząd), z drugiej strony – realizowane w ramach współpracy między różnymi podmiotami. We wszystkich tych aspektach istotną rolę odgrywa wykorzystanie możliwości elektronicznej komunikacji przy załatwianiu spraw, jak również wykorzystanie systemów teleinformatycznych wewnątrz samej organizacji, w szczególności służących do elektronicznego dokumentowania przebiegu rozstrzygnięcia i załatwiania spraw.

Podstawowymi aktami regulującymi procedury załatwiania spraw są: Kodeks postępowania administracyjnego oraz Ordynacja podatkowa. W obu tych aktach prawnych ustawodawca wprowadził możliwości, ale również obowiązki organów w zakresie wykorzystania narzędzi informatycznych. Uprawnienia i obowiązki organów wpływają w sposób bezpośredni lub pośredni również na strony postępowania administracyjnego, podatkowego czy też innych uczestników tych postępowań.

Wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w bieżącej działalności organów administracji publicznej nie ogranicza się jednak wyłącznie do realizacji przepisów określonych w KPA czy OrdPU. Są one uzupełnione przepisami innych aktów prawnych. W zasadzie wszystkie akty prawne dopuszczają wykorzystywanie narzędzi informatycznych, a w pewnych przypadkach nawet do tego zobowiązują. Zakres i sposób ich wykorzystania nie jest jeszcze ustandaryzowany prawnie, stąd nawet w ramach jednego podmiotu publicznego istnieje konieczność stosowania odmiennych procedur załatwiania spraw. W niniejszej publikacji omówiono przede wszystkim instytucje prawne wykorzystywane w postępowaniu administracyjnym i podatkowym. Dokonano jednocześnie przeglądu procedur załatwiania spraw (również z wykorzystaniem narzędzi informatycznych) w popularnych sprawach: rozpatrywania skarg i wniosków, petycji, udostępniania informacji publicznej.

Istotną częścią książki jest szczegółowe omówienie sposobu postępowania z dokumentacją w postaci papierowej i elektronicznej wewnątrz podmiotu, co jest przedmiotem regulacji instrukcji kancelaryjnych. Ze względu na to, że podmioty mogą dokumentować sprawy bądź w systemie tradycyjnym bądź w elektronicznym zarządzaniu dokumentacją, każdy z tych systemów wykonywania czynności kancelaryjnych został omówiony w odrębnym rozdziale, tak by umożliwić kompleksowe zapoznanie się z danym systemem pracy kancelaryjnej. Czytelnik znajdzie w tych rozdziałach omówione krok po kroku czynności kancelaryjne, opis i zasady wypełniania różnych środków ewi-

dencyjnych oraz liczne przykłady rozwiązań dla konkretnych problemów w wewnętrznej obsłudze spraw. Ważnym elementem tych rozdziałów jest charakterystyka sposobu załatwiania spraw w szczególności we współpracy między komórkami organizacyjnymi jednego podmiotu oraz opis rejestracji spraw, konstruowania znaku sprawy i znaku pisma, a także omówienie na przykładach rodzajów teczek aktowych. Odrębny rozdział został poświęcony systemom dziedzinowym, wykorzystywanym do realizacji wydzielonych usług elektronicznych. Wskazano tam przede wszystkim warunki, jakie musi spełnić system, by można go nazywać systemem dziedzinowym.

Z uwagi na toczący się – w trakcie przygotowania publikacji – proces legislacyjny dotyczący ustawy o jawności życia publicznego, w treści książki odwoływano się do projektu tej ustawy przy omawianiu zagadnień. Zachowano w ten sposób aktualność publikacji nawet po uchwaleniu nowej ustawy. Dodatkowo w ostatnim rozdziale omówiono podstawowe założenia projektu ustawy o jawności życia publicznego.

Autorzy